

SMART-МІСТО ЯК СУЧАСНА МОДЕЛЬ СУСПІЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Малюхов О. С., аспірант каф. менеджменту та публічного адміністрування

Гайдученко С. О., д-р наук з держ. упр., проф. каф. менеджменту і публічного адміністрування

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

XXI сторіччя характеризується стрімким розвитком міст, що передбачає прискорення комплексних соціальних та технологічних трансформаційних процесів, які потребують впровадження інноваційних механізмів та рішень у галузі публічного управління для покращення якості життя населення. Саме тому дедалі більш актуальним стає створення сприятливих умов для розвитку сучасних «Smart-міст», які стануть інтелектуальними центрами. На сьогодні це пріоритет інформаційних і нематеріальних параметрів міського розвитку над традиційними матеріальними елементами.

Сама концепція Smart-міст не є новиною, ідеї з'явилися ще в 1960-1970-х років [5], однак її практичне застосування почалося з 1990-х років, що проявилось під час формування «електронного уряду». В той час у змісті концепції «Smart-міст» пріоритет в управлінні розвитком міського простору мала держава, а населенню відводилася пасивна роль: міські жителі практично не мали можливості втручатися в ухвалення рішень. Як зазначає віце-президент IBM за напрямом «Smart City» Джеррі Муні, «якщо XIX ст. було століттям імперій, а XX – століттям національних держав, то XXI ст. стане епохою міст» [3].

Протягом останніх десятиліть питанню стосовно «Smart-міста» присвячена низка наукових здобутків, як вітчизняних так і зарубіжних вчених.

У роботах зарубіжних колег «Smart-міста» розглядаються як інформаційне суспільство через необхідність знаходження нового місця і ролі держави в такому суспільстві [7].

Вітчизняна концепція «Київ Smart-місто» визначає розумне місто як сучасну модель міської трансформації, де інформаційні технології дозволяють якісно удосконалити систему управління та вирішити проблеми міської спільноти [4]. Це місто, що стратегічно вибудовує і реалізує розвиток економіки, людського капіталу, системи керівництва містом, інфраструктури мобільності, захисту навколишнього середовища і якості життя. Такий розвиток побудований на розумній комбінації ендаументів і діяльності громадян, усвідомлено і вільно приймаючих рішення [8].

В свою чергу, науковець І. Рижова у своїх роботах проводить детальних аналіз щодо впливу «Smart технологій» на розвиток «Smart-міста» в інформаційному суспільстві [6]. Однак, варто звернути особливу увагу на праці вітчизняної дослідниці В. Воронкової [1], в яких досліджується формування феномену від інформаційного суспільства до «Smart-суспільства» в контексті

історичної еволюції сучасного світу.

На мою думку, «Smart-місто» – це сучасна модель суспільної трансформації, впровадження якої дозволяє вирішити проблеми та змінити моделі управління, що породжує умови розвитку нової активної інформаційної громади.

Варто зазначити, що концепцію «Smart-міста» вже не можливо розглядати лише як ІТ-систему, яка поєднує інтегровані компоненти та обчислювальні технології для служб інфраструктури, за сучасних умов це є шлях до формування нового інформаційного суспільства та соціального простору, що передбачає поєднання в собі нових стратегічних підходів до публічного управління та спонукання жителів до формування нового, більш якісного рівня життя у місті.

Перспективами розвитку сучасних інформаційно-комунікаційних технологій є поява нової якості відносин між громадою та місцевою владою, що призводить до зміни пріоритетів, системи цілей, завдань, способів їх рішення, показників повноти реалізації цілей та ефективності їх досягнення. На місце класичних методів публічного управління приходять соціально-орієнтовані методи, що характеризують перехід від технократичних аспектів діяльності до гуманістичних, загально цивілізаційних.

Таким чином, покращення рівня життя залежить від самих мешканців так, як вони перетворюються на постачальників міського сервісу в рамках місцевого самоврядування. Крім того, забезпечується висока якість обслуговування громадян, завдяки використанню фактичних даних в реальному часі, що пришвидшує процес прийняття рішень та надання послуг, наслідком чого є зручність і економічність.

Передбачається, що такі «Smart-міста» матимуть характерні риси для людини – це «розумність», «інтелектуальність», «майстерність розуму», «хитрість розуму», «розсудливість», «метикуватість», «практична мудрість», «адаптивність», «моральність» тощо [2, с. 306–310].

В даному випадку вирішальну роль відіграє створення особливих умов для розвитку міст, які за рахунок збільшення своєї конкурентоспроможності забезпечать рівномірність економічного та соціального розвитку територій країни. Однак головною рушійною силою є не конкуренція, а момент змагання, який включатиме взаємодію та взаємодопомогу, що покладатиметься на найбільш ефективне використання обмежених ресурсів.

Враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що впровадження «Smart-міста» сприяє формуванню розумного суспільства, яке має значний потенціал для покращення абсолютно всіх сфер життєдіяльності, використовуючи при цьому інтегровані технології для забезпечення нового рівня життя.

Література:

1. Воронкова В. Г., Романенко Т. П., Андрюкайтене Регіна. Генеза від інформаційного суспільства до «smart-суспільства» в контексті історичної еволюції сучасного світу: теоретико-концептуальний контекст // Гілея: науковий вісник. Збірник

наукових праць. К. : Вид-во «Гілея», 2017. Вип. 116 (1). С. 128–133.

2. Діденко Л. В. Засновки: СМАРТ-країна / Л. В. Діденко, В. І. Кондрашова-Діденко // Гілея: науковий вісник: збірник наукових праць / гол. ред. В.М. Вашкевич. – К.: «Гілея», 2016. – Вип. 107 (4). – 484 с.

3. Компания IBM хочет сделать города разумными [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.thg.ru/technews/20120319_132400.html

4. Концепція Київ Смарт Сіті 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kyivsmartcity.com/concept>

5. Мизрахи, М.В. «Умный город»: эволюция концепта. Инициативы городских сообществ в развитии города// Ученые записки Таврического национального университета имени В.И.Вернадского. Серия «Философия. Культурология. Политология. Социология». Том 24 (65). – 2013. – № 3. – с.217.

6. Ришова І. С., Захарова С. О. Вплив «Smart технологій» на розвиток «Smart-міста» в інформаційному суспільстві / І. С. Ришова, С. О. Захарова // Гуманітарний вісник ЗДІА – 2018 – Випуск 72 – С. 81–90 – Режим доступу : <http://vestnikzgia.com.ua/article/view/130575/126341>

7. Greenfield A. Against the Smart City / A. Greenfield. – 2013 – Access : http://www.academia.edu/6732875/Emerging_Markets_and_8Digital_Economy_Building_Trust_in_the_Virtual_World_032

8. Rudolf Giffinger, Haindlmaier Gudrun. Smart cities ranking: An effective instrument for the positioning of the cities. -- In: ACE: Architecture, City and Environment = Arquitectura, Ciudad y Entorno [en línea]. 2010, Año IV, núm. 12 Febrero. P. 7-25 – Access : https://www.researchgate.net/publication/228915976_Smart_cities_ranking_An_effective_instrument_for_the_positioning_of_the_cities].

ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЙ ВИДАЛЕННЯ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

Малявін Л. В., студент 1 курсу факультету економічних наук

Смирнова С. М., канд. геол. наук, доц. (бвз) каф. управління земельними ресурсами

Смирнов В. М., канд. геол. наук, доц. (бвз) каф. екології

Чорноморського національного університету імені Петра Могили

На сьогоднішній день Україна продовжує потопати в горах сміття. 95% твердих побутових відходів (ТПВ) в країні відправляються на звалища, половина з яких вичерпали свій експлуатаційний ресурс. На сьогоднішній день, 327 звалищ перевантажені, а 1 339 звалищ (24% від загальної кількості) не відповідають нормам екологічної безпеки, 516 сміттєзвалищ потребують рекультивації, з яких фактично рекультивовані тільки 86. За оцінками Міністерства екології та природних ресурсів України, потрібно побудувати ще 464 нових сміттєвих полігонів. [1].

Кожен українець щорічно генерує близько 330 кг сміття. У рік на полігони і неофіційні смітника вивозять до 11 млн. тон побутових відходів. Система збору побутових відходів охоплює лише 78% населення, а значить реальний обсяг ще на 15-25% більше [1,2].